

Евристична бесіда, як метод формування у молодших учнів досвіду пошукової діяльності

Ярмоленко Інна Вячеславівна,
*вчитель початкових класів,
спеціаліст I категорії*

Мета: *розкрити значення евристичної бесіди, як методу проблемного навчання під час формування у молодших школярів досвіду пошукової діяльності*

Основні завдання:

- Постимулювання і організація розумової діяльності учнів шляхом порівнянь, зіставлень, протиставлень, знаходження аналогій, тощо;*
- Полегшення та доступність процесу самостійної творчої діяльності учнів;*
- Відтворення знань;*
- Сприйняття на причинно-наслідковому рівні*

*Діти - це ангели, крила
яких зменьшуються по
мірі того, як
зростають їхні ноги ...*

Катерина Крутій,
Доктор педагогічних наук
Профессор запорізького НУ

Механізм навчання в школі

Підготовка
до життя.
Життя

взаєморозуміння

взаємоповага

творче
співробітництво

пізнавальна і практична активність

...Дитина – помічник вихователя у власному ж вихованні

Любити
дитину

Поважати
дитину

щ.

Амношвіл
ї
Бути дитині
другом

Вірити
в дитину

Довіряти
дитині

Вихованн
я

Чуйно ставитись
до дитини

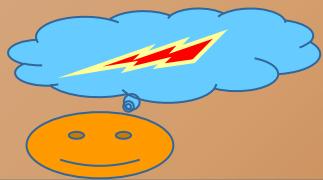
Берегти і
розвивати
почуття власної
гідності дитини

Технологія проблемного навчання

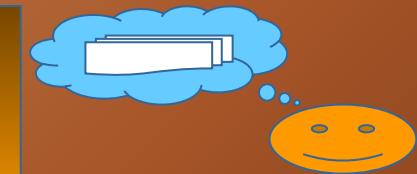
Створення проблемної ситуації

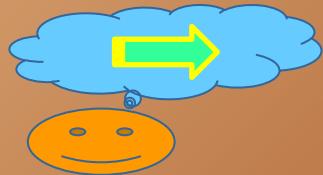
Інтелектуальне утруднення і потреба його розв'язання

Потреба учня в докладанні певних зусиль

Спрямовування вчителем учнів на путь наукового пізнання

Розв'язання завдання.
Висновки

Методи проблемного навчання:

Проблемний виклад

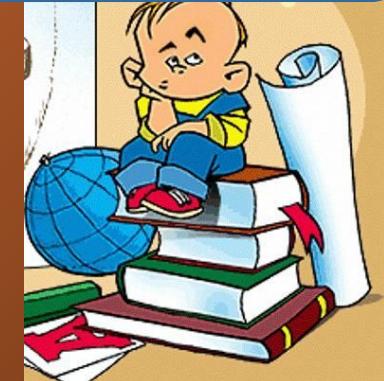
Евристичний (частково-пошуковий)

Дослідницький

Пошуковий

основні етапи роботи вчителя і учнів під час евристичної бесіди

Діяльність вчителя

Створення умов для виникнення проблемної ситуації, спонукання учнів до формульовання задач, керівництво процесом пошуку: використання допоміжних питань і засобів, стимулювання учнів до спостережень, порівняння, корекція та формулювання висновку

Діяльність учнів

Усвідомлення неможливості застосування формуловання проблеми, висунення припущення (гіпотез), їх перевірка (порівняння, аналіз і диференціювання ознак, зіставлення власних спостережень з новою задачею), застосування раніше здобутих знань у новій ситуації

Приклад евристичної бесіди на уроці читання. В Сухомлинський «Кожна людина повинна»

1

- Як ви думаете, кому в людському оточенні не важко бути людиною?
- Просто чи не просто бути людиною?
- Вдома ви працювали над проблемою: „Що таке характер? Яких рис свого характеру ви хотіли б позбутися? Як це зробити?” (Відповіді дітей.)

2

Слово вчителя

Кожна людина – це неповторна особистість, унікальна і зовсім не схожа на інших. І кожна людина повинна прагнути нести в собі заряд розумного, доброго, світлого. Відомий кіномитець Олександр Довженко сказав так: „Живи так, щоб усім навколо тебе було добре”. І якщо людина навчилася любити, поважати, співчувати, захищати, приголубити, пожаліти, порадити, допомогти, то вона є незмінним претендентом на щастя (схема на дошці). А пізнати щастя можна в улюблений роботі, в родині, в любові, в добрій роботі. І тоді, коли ти здоровий. А сьогодні ми зупинимося на таких складових щастя, як друзі і успіх.

Спочатку про друзів.

3

- Кого можна назвати другом?
- Коли виникає дружба? Що для цього потрібно?

Щоб бути гарним
викладачем, треба любити
те, що викладаєш, і любити
тих, кому викладаєш.

Василь Ключевський

Не навчайте
дітей, як вони
повинні жити,
а самі будьте
живим
прикладом,
моделлю нової
поведінки.

...Учитель стає на місце кращого батька, кращої матері. Він підхоплює з їхніх рук нитку виховання в тому місці, де вони вже не в змозі продовжувати. Така людина здатна піднести духовний рівень цілого села, розвинути в молоді сили і здібності, підвести молодь до нового способу думання і дій.

Й.-Г. Песталоцці